

Portabelt kylaggregat (AC) eller fläkt - Vårdhygieniska rutiner vid användning - Hälso- och sjukvård, tandvård samt omsorg inom Region Gävleborg

Innehåll

1.	Syfte och omfattning	1
2.	Allmänt	1
3.	Ansvar och roller	2
3.1.	Verksamhetschef	2
3.2.	Vårdenhetschef på respektive enhet	2
4.	Beskrivning	2
4.1.	Råd vid användning av fläkt:	2
4.2.	Råd vid användning av kylaggregat:	3
4.3.	Fläktar får inte användas:	3
5.	Plan för kommunikation och implementering	3
6.	Dokumentinformation	3
7.	Referenser	4

1. Syfte och omfattning

Dokumentet beskriver rutiner runt användning av portabla kylaggregat eller fläktar inom hälso- och sjukvård, tandvård och omsorg i Region Gävleborg.

2. Allmänt

Innan fläktar och kylaggregat (AC) används, se över om det finns andra åtgärder för att minska temperaturen t.ex solfilm, markiser eller åtgärder via ordinarie ventilationssystem.

Utifrån allmänna aspekter ska alla personalkategorier som vistas i vådrum anpassa sin skyddsutrustning till de vårdmoment som pågår i vådrummet/vårdytan och till vilken diagnos vårdtagaren har.

Små rum med dålig ventilation där personer sitter nära varandra är en risk för smittspridning.

3. Ansvar och roller

3.1. Verksamhetschef

Har det yttersta ansvaret för att dokumentet är känt, implementeras och tillämpas ut i linjen.

3.2. Vårdenhetschef på respektive enhet

Ansvarar för att kommunicera, implementera och göra rutinen känd samt att den i förekommande fall tillämpas.

4. Beskrivning

Användning av fläkt i vårdmiljön medför en ökad mängd av mikroorganismbärande partiklar i rumsluften eftersom de partiklar som faller ned på golv och horisontella ytor virvlar upp i rumsluften och då kan mikroorganismbärande droppar från nysning, hosta föras längre bort. Varje enskild person avger mellan 1000 och 8000 bakteriebärande partiklar/minut som faller ned på golv och horisontella ytor. Av denna anledning så avråder Vårdhygien i princip från användning av fläktar i vårdmiljö.

Risken med användandet av portabelt kylaggregat (AC) är i princip det samma som med användandet av fläktar, möjligen med mindre risk för att virvla upp dessa partiklar och kan övervägas efter andra åtgärder och riskbedömning.

Användning av fläkt eller portabelt kylaggregat ska föregås av en medicinsk riskvärdering för varje enskild patient där användning av apparat övervägs.

4.1. Råd vid användning av fläkt:

OBS! Fläkt får inte användas i flerpatientrum, väntrum eller i lokaler där det vistas mer än en person!!

- Användning ska föregås av en medicinsk riskvärdering för varje enskild patient.
- Placera fläkten i sängnivå eller högre
- Luftflödet ska riktas mot taket, inte mot dörr eller patient.
- Fläkten ska **stängas av** vid medicinska åtgärder som till exempel personalbesök i rummet, sårömläggning, katetersättning, perifervenkater (pvk), ömläggning av central venkateter (cvk), bäddning och städning av patientrum mm
- Rengöringsrutiner för tagytor ska torkas med ytdesinfektion enligt enhetens upprättade rutin i enlighet med tillverkarens instruktioner angående rengöring och desinfektion

4.2. Råd vid användning av kylaggregat:

- Avråds från användning av kylaggregat med inbyggd fläkt
- Användning ska föregås av en medicinsk riskvärdering för varje enskild patient.
- Portabla kylaggregat föredras istället för fläktar
- Kylaraggregatet ska installeras av personal från fastighet
- Vid installation ska personalen informeras av installatör om funktion och skötsel
- I de fall det används kylaggregat med uppsamling av kondensvatten måste kondensvattenbehållaren tömmas och rengöras dagligen med ytdesinfektion enligt upprättad rutin om skötsel och rengöring/desinfektion
- Rengöringsrutiner för tagytor där displayen räknas som tagyta och ska torkas med ytdesinfektion enligt enhetens upprättade rutin för daglig och regelbunden skötsel.

4.3. Fläktar får inte användas:

- i lokaler med höga krav på god hygien: till exempel operation, dialys, neonatalavdelning, sterilcentraler eller förråd där sterila produkter och endoskopiutrustning förvaras
- där immunsupprimerade patienter vårdas
- där patienter med luftburen smitta vårdas
- i flerbäddsrum där patient/er vårdas med smitta som kan spridas av höga luftflöden t.ex. MRSA, Norovirus, *Clostridium difficile* m.fl.
- i gemensamma utrymmen där mer än 1 person vistas inklusive personalutrymmen
- i första hand avråds från fläktar i rum där patienter med covid-19 vårdas, om detta ändå anses nödvändigt ta i beaktan nedanstående råd vid användning

5. Plan för kommunikation och implementering

Kvalitetssamordnare utses till extrauppföljare och ansvarar för att rutinen sprids till inom berörda verksamhetsområden. Kvalitetssamordnare informerar Verksamhetschef och Vårdenhetschef om rutinen och dessa ansvarar för att rutinen blir känd, implementerad och tillämpas.

6. Dokumentinformation

Dokumentet har arbetats fram av Vårdhygien, Region Gävleborg.

7. Referenser

Flavio G. Gaudio and Colin K. Grissom. Cooling methods in heat stroke, clinical review, The Journal of Emergency Medicine, Vol. 50, No. 4, pp. 607–616, 2016
Beredskap inför värmebölja, Region Skåne https://vardgivare.skane.se/vardriktlinjer/vardhygien/oppen-och-sluten-varld/ovriga-riktlinjer/
Handlingsplan värmebölja Hälso- och sjukvård, Region Stockholm 2020 https://vardgivarguiden.se/kunskapsstod/vardhygien/hygienrad/?#page=1
Folkhälsomyndigheten Innehåller vägledning, informationsmaterial, målgruppsanpassade råd, broschyrer, filmer och webbutbildning. https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/krisberedskap/varmeboljor/
Krisinformation https://www.krisinformation.se/
MSB Innehåller rapporter och råd om värmeböljas påverkan på samhällsviktiga verksamheter. https://www.msb.se
Socialstyrelsen Rapporter värmebölja https://www.socialstyrelsen.se
Svensk förening för Vårdhygien Hög luftfuktighet – påverkan på sterilt gods och förslag till åtgärder. https://sfvh.se/hog-luftfuktighet-paverkan-pa-sterilt-gods-och-forslag-till-atgarder